ରୋଜଗାରର ମାଧ୍ୟମ

ଛତୁଚାଷ

ପ୍ରସ୍ତୁତି : ଶ୍ରୀମତୀ ନମିତା ମହାପାତ୍ର

ସଂପାଦନା : ଡ. ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର

କୃଷିବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବ୍ୟବସାୟିକ ଭିତ୍ତିରେ ଛତୁଚାଷ

ଛତୁ ଏକ ଖାଦ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ଫିମ୍ପି, ନିଜର ସ୍ୱାଦତଥା ସୁଗନ୍ଧ ଯୋଗୁଁ ଏହା ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇପାରିଛି । ଛତୁ ଚାଷ ଏକ ଲାଭଜନକ ବ୍ୟବସାୟ । ନାମମାତ୍ର ଚାଷୀଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଧନୀ ଚାଷୀମାନେ ଛତୁ ଚାଷ କରି ଲାଭବାନ ହୋଇପାରିବେ । ସାରା ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରାୟ ୧୦ ହଜାର ଛତୁ ଶ୍ରେଣୀର ଫିମ୍ପିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୨ ହଜାର ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ଛତୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ପୃଥିବୀରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହେଉଥିବା ପ୍ରମୁଖ ଛତୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୋତାମ ଛତୁ, ଧିଙ୍ଗିରି ଛତୁ, ପାଳ ଛତୁ, ଦୁଧ ଛତୁ, କଳା ଜଙ୍ଗଲି ଛତୁ, ବା ସିଟେକ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଛତୁ ଅନ୍ୟତମ । ଭାରତବର୍ଷରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଛତୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୋତାମ ଛତୁ, ଧିଙ୍ଗିରି ଛତୁ, ପାଳଛତୁ ଓ ଦୁଧ ଛତୁ ପ୍ରଧାନ, ତେବେ ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ପାଳଛତୁ, ଧିଙ୍ଗିରି ଛତୁ ଓ ଦୁଧ ଛତୁ ବ୍ୟବସାୟିକ ଭିତ୍ତିରେ ଚାଷ କରାଯାଉଛି ।

ଛତୁ ଚାଷର ଆବଶ୍ୟକତା

ଛତୁ ସ୍ୱାଦଯୁକ୍ତ, ଔଷଧୀୟଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନ ତଥା ପୁଷ୍ଟିକାରକ । ଛତୁରେ ୧୯ରୁ ୩୫ ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରୋଟିନ ରହିଛି । ଛତୁରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ଧାତବଲବଣ, ଖାଦ୍ୟପ୍ରାଣ ଓ ତନ୍ତୁଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ରହିଛି । ଉତ୍ପାଦକତା ଭିତ୍ତିରେ ଛତୁ ପ୍ରୋଟିନର ସ୍ଥାନ ଯେକୌଣସି ଉଦ୍ଭିଦଜାତ ତଥା ପ୍ରାଣୀଜ ପ୍ରୋଟିନ ଠାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ । ଛତୁ ପ୍ରୋଟିନ୍ ସହଜରେ ହଜମ ହୁଏ । ଛତୁରେ ଥିବା ଫଲିକ ଏସିଡ୍ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ରକ୍ତ କଣିକା କରାଏ । ରକ୍ତଚାପ ରୋଗୀ, ବହୁମୂତ୍ର ରୋଗୀ, ହୃଦରୋଗୀ, କୋଷ୍ଠକାଠିନ୍ୟ ରୋଗୀ ତଥା ବୟସ୍କ, ଶିଶୁ, ଗର୍ଭବତୀ, ଓ ମୋଟା ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଖାଦ୍ୟ । ସ୍ୱଳ୍ପ ଜମିଥିବା ବା ଭୂମିହୀନ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଛତୁ ଚାଷ ଏକ ଉତ୍ତମ ପେଷା । ଛତୁ ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ, ଛତୁ ସଂରକ୍ଷଣ ତଥା ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଶିଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ । ଛତୁ ଚାଷ ଘର ଭିତରେ କରାଯାଇ ପାରୁଥିବା ହେତୁ, ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଲାଭଜନକ ବ୍ୟବସାୟ ଅଟେ । ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ସମସ୍ତ ଫସଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଛତୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର, ପାଳଛତୁ ୧୦ରୁ ୧୫ଦିନ, ଧିଙ୍ଗିରି ଛତୁ ୧୫ରୁ ୨୧ ଦିନରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ନଡ଼ାରୁ ଛତୁ ଉତ୍ପାଦନ କରିସାରି, ପରିତ୍ୟକ୍ତ ନଡ଼ାକୁ ଖତ ବା କମ୍ପୋଷ୍ଟ ଆକାରରେ ଫସଲରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ।

ପାଳ ଛତୁ ଚାଷ

ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବାଧିକ ଲୋକପ୍ରିୟ ଛତୁ ଭାବେ ପାଳଛତୁ ପରିଗଣିତ । ଏହାର ସ୍ୱାଦ ଓ ସୁଗନ୍ଧ ସମସ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ଛତୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଏବଂ ଏହାର ଅବଧି ସବୁଠାରୁ କମ୍ । ଗ୍ରୀଷ୍ମମଣ୍ଡଳୀୟ ଛତୁ କିସମ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ତାପମାତ୍ରା (୨୫ଡ଼ିଗ୍ରୀରୁ ୩୮ଡ଼ିଗ୍ରୀ ସେଲସିୟସ୍) ତଥା ଆର୍ଦ୍ରତା (୮୫ରୁ ୯୦ ପ୍ରତିଶତ)ରେ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଚାଷ କରାଯାଇଥାଏ । ସଫଳ ଚାଷ ପାଇଁ ପରୋକ୍ଷ ଆଲୋକ, ବାୟୁ ଚଳପ୍ରଚଳର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଗୋଟିଏ ପାଳଛତୁ ପଟାଳି ବା ବେଡ୍ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ଆବଶ୍ୟକ ।

ନଡ଼ା - ୧୦ କିଲୋ କିମ୍ବା ୧୫ରୁ ୨୦ ବିଡ଼ା, ଛତୁ ବିହନ - ଏକ ବୋତଲ ବା ୨୦୦ ଗ୍ରା, ବେସନ କିମ୍ବା ଡାଲିଗୁଣ୍ଡ - ୨୫୦ ଗ୍ରାମ୍, ଭାଡ଼ି - ୨ଫୁଟ୍ X ୨ଫୁଟ୍, ଜରି ବା ପଲିଥିନ ଚଦର - ୬ଫୁଟ୍ X ୬ଫୁଟ୍

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନଡ଼ାକୁ ୧୦ରୁ ୧୨ ଘଣ୍ଟା ପରିଷ୍କାର ପାଣିରେ ବତୁରାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏହା ପରେ ନଡ଼ା ଛାଣି ଆଣି ୫ରୁ ୬ଘଣ୍ଟା ଛାଇରେ ବିଡ଼ାଗୁଡ଼ିକୁ ଛିଡ଼ା କରି ରଖନ୍ତୁ । ଯେପରି ସେଥିରୁ ଅଧିକ ପାଣି ନିଗିଡ଼ି ଯିବ । ନଡ଼ାରେ ଜଳୀୟ ଅଂଶ ୬୫ ପ୍ରତିଶତ ରହିଲେ ଅଧିକ ଅମଳ ମିଳେ । ୩ ସପ୍ତାହ କିମ୍ବା ମାସିକିଆ ଛତୁ ମଞ୍ଜି ବ୍ୟବହାର କରିବା ଭଲ, ବୋତଲକୁ ଭାଙ୍ଗି ମଞ୍ଜି ଟେଳାକୁ ବାହାର କରନ୍ତୁ ଓ ତାହାକୁ ସମାନ ଚରିଭାଗ କରନ୍ତୁ, ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ ବୁଢ଼ା ଆଙ୍ଗୁଳି ଆକାରର ମୋଟା ଛୋଟ ଛୋଟ ଖଣ୍ଡ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ୨୫୦ ଗ୍ରାମ ବେସନ କିମ୍ବା ଚୋକଡ଼କୁ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଚାରିଭାଗ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମେ ୬ଇଞ୍ଚ୍ ବହଳର ୨ଫୁଟ ଲମ୍ବା, ୨ଫୁଟ୍ ଓସାରର ନଡ଼ା ଭାଡ଼ି ଉପରେ ବିଛାଇ ପ୍ରଥମ ସ୍ତର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ଯେପରି ନଡ଼ାର ମୂଳ ବାହାରକୁ ଓ ଅଗ୍ରଭାଗ ଭିତରକୁ ରହିବ । ଏହାପରେ ଏକ ଭାଗ ମଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡ ଆଣି ପଟାଳୀର ଧାରରୁ ୩ରୁ ୪ଇଞ୍ଚ୍ ଭିତରକୁ ଚାରି ପାଖରେ ୩ ରୁ ୪ ଇଞ୍ଚ୍ ବ୍ୟବଧାନରେ ଥୁଅନ୍ତୁ । ମଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡ ଉପରେ ଏକ ଭାଗ ବେସନ୍ ବା ଚୋକଡ଼୍ ବୁଣି ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମ ସ୍ତର ଉପରେ ୬ଇଞ୍ଚି ବହଳରେ ବିପରୀତ ଦିଗରେ ଦ୍ୱିତୀୟସ୍ତର ନଡ଼ା ବିଛା ଯାଇଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ସ୍ତର ଭଳି ୪ପାଖରେ ୩ ରୁ ୪ଇଞ୍ଚ୍ ବ୍ୟବଧାନରେ ଆଉ ଏକ ଭାଗ ଛତୁ ମଞ୍ଜି ତଥା ତାହା ଉପରେ ଏକ ଭାଗ ବେସନ୍ କିମ୍ବା ଚୋକଡ଼ ବୁଣାଯାଏ । ତୃତୀୟ ସ୍ତରରେ ପୁଣି ୬ଇଞ୍ଚ୍ ବହଳରେ ନଡ଼ା ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତରର ବିପରୀତ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବିଛାନ୍ତୁ । ତେବେ ଏହି ସ୍ତର ଉପରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଭାଗ ମଞ୍ଜି କଡ଼ରେ ଓ ମଝିରେ ପକାଇ ତା'ଉପରେ ୨ଭାଗ ବେସନ ବା ଗହମ ଚୋକଡ଼ ପୁଣି ଦିଅନ୍ତୁ । ତୃତୀୟ ସ୍ତରରେ ମଝିରେ ମଞ୍ଜି ପକାଇଲେ ତାହା ପତଳା ଚତୁର୍ଥ ବହଳ ଭେଦକରି ଉପରେ ଛତୁ ଫୁଟି ପାରିବ । ଶେଷରେ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର ନଡ଼ା ୨ରୁ ୩ ଇଞ୍ଚ ବହଳରେ ତୃତୀୟ ସ୍ତରର ବିପରୀତ ପାଖରେ ପକାନ୍ତୁ । ପଟାଳି ପଡ଼ିସାରିବା ପରେ ଧଳା ରଙ୍ଗର ଜରି ଚାଦର ଦ୍ୱାରା ତାହାକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଜୁଲାଇ ଠାରୁ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳବାୟୁର ତାପମାତ୍ରା କମ୍ ଥିବା ହେତୁ ଜରି ଚାଦର ଛତୁ କଢ଼ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘୋଡ଼ାଯାଇପାରେ । ତେବେ ଏପ୍ରିଲ୍ ଓ ମେ ମାସରେ ଜଳବାୟୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଗରମ ଥିବାରୁ ପଟାଳିରୁ ଜରି ଚାଦର ଦିନବେଳା ବାହାର କରି ମଝିରେ ମଝିରେ ଜଳ ସିଞ୍ଚନ କରିବା ଦରକାର । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ମାର୍ଚ୍ଚରୁ ଜୁନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉତ୍ତାପ ଓ ଆର୍ଦ୍ରତା ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଛତୁ ଘରେ ପାଣି ପକାଇବା ସହିତ ଓଦା ଅଖା ଛତୁ ଘରର ଚାରି ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଟଙ୍ଗାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଛତୁଘର ଚଟାଣରେ ବାଲି ପକାଇ ଓଦା କରିବା ଦରକାର । ପଟାଳି ପଡ଼ିବାର ୮ରୁ ୧୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କବକ ଜାଲ ଅଗରେ ଗଣ୍ଠିମାନ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ଛତୁ କଢ଼ରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ପ୍ରାୟ ୧୪ରୁ ୧୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସମୁଦାୟ ଅମଳର ୮୦ ପ୍ରତିଶତ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇବେ । ଏହାର ୮ରୁ ୧୦ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ୨୦ ପ୍ରତିଶତ ଅମଳ ପାଇବେ । ଗୋଟିଏ ପାଳଛତୁ ପଟାଳିରୁ ଏକ କିଲୋରୁ ଦେଢ଼ କିଲୋ ଛତୁ ମିଳିବ ଜଣେ ଚାଷୀ ଦିନକୁ ୫ଗୋଟି ଲେଖାଏଁ ବେଡ଼୍ ବା ପଟାଳି ହିସାବରେ ୧ମାସରେ ୧୫୦ଟି ବେଡ଼ ପକାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ମାସକୁ ଟ.୧୫,୦୦୦/-ଙ୍କା ରୋଜଗାର କରିପାରିବ ।

ଛତୁ ଚାଷରେ ଆୟବ୍ୟୟର ହିସାବ (୧୫୦ ବେଡ୍ ପାଇଁ)

ଖର୍ଚ୍ଚ	ପରିମାଣ	ଖର୍ଚ୍ଚହାର(ଟଙ୍କା)	ସମୁଦାୟ (ଟଙ୍କା)
ନଡ଼ା	୧୫୦୦କିଗ୍ରା	୧.୦୦	୧୫୦୦
ଛତୁମଞ୍ଜି	୧୫୦ଟି ବୋତଲ	୧୫	୨୨୫୦
ବେସନ ବା ଡାଲିଗୁଣ୍ଡ	୩୭.୫ କିଗ୍ରା	୭୦	୨୬୨୫
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ			୨୬୨୫
ସମୁଦାୟ			୯୦୦୦

ଉତ୍ପାଦନ

ବେଡ୍ ପିଛା ୧କିଗ୍ରା x ୧୫୦ଟି ବେଡ୍ = ୧୫୦ କିଗ୍ରା (ଅମଳ)

କିଗ୍ରା ପିଛା ଟ.୧୬୦.୦୦ x ୧୫୦ କିଗ୍ରା = ୨୪,୦୦୦ଟଙ୍କା

ନିଟ୍ ଲାଭ: ଟ.୨୪,୦୦୦ - ୯୦୦୦ = ୧୫୦୦୦ (ପ୍ରତି ମାସରେ)

ପାଳ ଛତୁ ସଂରକ୍ଷଣ

ପାଳଛତୁ ଗୋଟିଏ ଦିନ ଭିତରେ ସଢ଼ି ଖରାପ ହୋଇଯାଏ । ଆମେ ଛତୁକୁ ଯଦି ରେଫ୍ରିଜରେଟରରେ ଭଲ ଭାବରେ ପଲିଥିନରେ ଘୋଡାଇ ରଖିବା, ତେବେ ତାହା ୨/୩ ଦିନ ରହିପାରିବ । ଛତୁ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ଯେତିକି ସମ୍ଭବ ତାହା ଏଠାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ଛତୁ ଶୁଖାଇ ରଖିବା: ଏହାକୁ ସାଧାରଣ ଲୋକେ କରିପାରିବେ । ବଳକା ଛତୁକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣରେ ମାଛ ଶୁଖାଇ ଶୁଖୁଆ କଲା ପରି ଶୁଖାଇବେ । ଏହାକୁ ଦିନେ କିମ୍ବା ଦୁଇ ଦିନ ଶୁଖାଇ ପଲିଥିନ କିମ୍ବା ଆଲୁମିନିୟମ ଫଏଲରେ ପ୍ୟାକିଂ କରିପାରିବା ।

ଭାକ୍ୟୁମ ଓ ଫ୍ରିଜ ଡ୍ରାଇଙ୍ଗ: ଶୀତଳୀକରଣ ଓ ଶୁନ୍ୟତା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ମଧ୍ୟ ଛତୁକୁ ଶୁଖାଇ ହେବ । ସାଧାରଣତଃ ବଡ ବଡ ଛତୁ ଫାର୍ମ ଏହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଶୁଖାଇଲେ ଛତୁର ଆକାର ଓ ରଙ୍ଗର ବିଶେଷ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟେ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଛତୁ ଶୁଖାଇ ରପ୍ତାନୀ କରନ୍ତି । ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଛତୁ ଶୁଖା ଯାଉନା କାହିଁକି, ଏଥିରେ ୧୦ ପ୍ରତିଶତରୁ କମ ଜଳୀୟ ଅଂଶ ରହିବା ଦରକାର । ଛତୁ ଶୁଖାଇବା ପୂର୍ବରୁ ତାହାକୁ ୫ ମିନିଟ ଲୁଣ ପାଣିରେ ସିଝାଇ ଉପର ବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଶୁଖା ଯାଇପାରେ ।

ଛତୁବଡି: ଛତୁ ବଡି ତିଆରି କରିବାକୁ ହେଲେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦାର୍ଥର ଅନୁପାତ ହିସାବରେ ଦରକାର । ବିରି- ୧ କିଲୋଗ୍ରାମ, ଚାଉଳ-୧୦୦ଗ୍ରାମ, ଛତୁ-୫୦୦ ଗ୍ରାମ, ଜିରା-୨୦ଗ୍ରାମ, ଲଙ୍କା-୨୦ଗ୍ରାମ, ଲୁଣ ସ୍ୱାଦଅନୁଯାୟୀ । ପ୍ରଥମେ ବିରି ଓ ଚାଉଳକୁ ବତୁରାଇ ପରେ ଛତୁ ସହ ମିଶାଇ ବାଟି ଦିଅନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ଉପର ଲିଖିତ ମସଲା ଗୁଣ୍ଡ ମିଶାଇ ଭଲ ଭାବରେ ଫେଣ୍ଟନ୍ତୁ । ଫେଣ୍ଟି ସାରିଲା ପରେ କୌଣସି ଟିଣ ଚଦର ଉପରେ ତେଲ ମାରି ବଡି ପକାଇ ୨/୩ ଦିନ ଖରାରେ ଶୁଖାନ୍ତୁ । ଭଲ ଭାବରେ ଶୁଖିଗଲା ପରେ ଏହି ଛତୁ ବଡିକୁ ପଲିଥିନରେ ପ୍ୟାକ କରି ରଖନ୍ତୁ ।

ପଲିଥିନ ଥଳିରେ ସଂରକ୍ଷଣ: ତାଜା ଛତୁକୁ ୧ ଲି. ପାଣିରେ ୨୦ ଗ୍ରା ଲୁଣ, ୨ ଗ୍ରା ପୋଟାସିୟମ ମେଟାବାଇସଲଫାଇଟ, ୨ ମି.ଲି. ଗ୍ଲାସିଆଲ୍ ଏସିଟିକ୍ ଏସିଡ୍ ଗୋଳାଇ ୨/୩ ମିନିଟ୍ ସିଝାଇ ଗୋଟିଏ ପଲିଥିନ ଥଳିରେ ରଖିଲେ ୧୦ରୁ ୧୫ ଦିନ ରହିପାରିବ ।

ଛତୁଆଚାର: ଛତୁକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଆଚାର କରି ରଖିପାରିବେ ।

ଛତୁ ୫୦୦ଗ୍ରାମ, ନାଲି ଲଙ୍କାଗୁଣ୍ଡ ୧ଚାମଚ, ହଳଦୀ ଗୁଣ୍ଡ-୧ ଚାମଚ, ଅଦା-୨୫ଗ୍ରାମ, ପାନ ମଧୁରୀ -୨ଚାମଚ, ଗୁଜୁରାତି-୬ଗୋଟା, ରାଇ ସୋରିଷ-୧ ଚାମଚ, ଲବଙ୍ଗ-୪ ଗୋଟା, ଏସିଟିକ୍ ଏସିଡ-୨ ଚାମଚ, ସୋରିଷ ତେଲ-୧୦୦ ମିଲି ଲିଟର, ମେଥି ଗୁଣ୍ଡ-୨ ଚାମଚ ଓ ଲୁଣ ସ୍ୱାଦ ଅନୁଯାୟୀ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତି ପ୍ରଣାଳୀ: ଛତୁ ଗୁଡିକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଧୋଇ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି କାଟନ୍ତୁ । ପରେ ଏହାକୁ ୫ ମନିଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗରମ ପାଣିରେ ପକାନ୍ତୁ । ପାଣିରୁ ବାହାର କରି ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ଶୁଖାନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ ମସଲାକୁ ବାଟନ୍ତୁ । ତେଲ ଗରମ କରି ମସଲାକୁ ଭାଜନ୍ତୁ । ଉକ୍ତ ମସଲା ସହିତ ଛତୁଗୁଡିକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଭାଜନ୍ତୁ ।

ଧିଙ୍ଗିରିଛତୁ ଚାଷ

ଶୀତ ରତୁରେ ଧିଙ୍ଗିରିଛତୁ ଚାଷ କରାଯାଇ ପାରିବ, ଏହି ଛତୁଚାଷପାଇଁ ୨୦-୩୦° ଉତ୍ତାପ ଦରକାର କରିଥାଏ । ଏହା ଏକ ଲାଭଜନକ ପନ୍ଥା । କମ୍ ସମୟରେ ଓ କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କରାଯାଇ ପାରୁଥିବାରୁ ଗାଁ ଗହଳିରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭକରି ଯୁବ ଚାଷୀ ଭାଇ-ଭଉଣୀମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହା ବେଶ୍ ଆଦୃତ । ଏଣୁ ଏହି ଚାଷ କରିବାକୁ ହେଲେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦିଗପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଧିଙ୍ଗିରି ଛତୁ ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ:

ବେଙ୍ଗଲା ପଡ଼ି ନଥିବା ଟାଣ କିସମ ନଡ଼ା ବାଛନ୍ତୁ, ପତ୍ରାଂଶ କିଛି ପରିମାଣରେ ବାଦ ଦେଇ ୨/୩ ଇଞ୍ଚ ଆକାରରେ ନଡ଼ାକୁ କାଟନ୍ତୁ । ଏହାକୁ ପରିଷ୍କାର ଚୂନପାଣିରେ ୫/୬ ଘଣ୍ଟା ବତୁରାନ୍ତୁ । ପ୍ରତି ବ୍ୟାଗ୍ ପାଇଁ (୮୦ ସେମି x ୪୦ ସେମି) ୨କିଗ୍ରା ଶୁଖିଲା ନଡ଼ା ଆବଶ୍ୟକ । ନଡ଼ା ଛାଣି ଛାଇରେ ଶୁଖାଇ ନଡ଼ାରୁ ଅଧିକ ପାଣି ନିଗାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ । ଛତୁ ମଞ୍ଜି ବାହାରକରି ଏହାକୁ ୩ ଭାଗ କରନ୍ତୁ । ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଗହମକୁ ସିଝାଇ ଏହାକୁ ଛାଇରେ ଶୁଖାଇ ୩ ଭାଗ କରନ୍ତୁ । ପଲିଥିନ୍ ବ୍ୟାଗର ଗୋଟିଏ ପଟ ବାନ୍ଧି ସେଥିରେ ସ୍ତରସ୍ତର କରି ନଡ଼ା ଦେଇ ଏଥିରେ ମଞ୍ଜି ଓ ସିଝା ଗହମ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ୩ୟ ସ୍ତର କରିବା ପରେ ପଲିଥିନ୍ ବ୍ୟାଗ୍ର ଉପର ପଟ ବାନ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ୧୫/୨୦ଟି କଣା କରି ଏହାକୁ ୧୫ ଦିନ ଅନ୍ଧାର ଘରେ ରଖି ପଲିଥିନ୍ ବ୍ୟାଗ୍ରେ ଥିବା ପିମ୍ପି ପିଣ୍ଡୁଳାକୁ ବାହାରକୁ କାଢ଼ି ଟାଙ୍ଗି ଦିଅନ୍ତୁ । ଅନ୍ଧାର ଘରେ ରଖିବା ସମୟରେ ମୂଷା, ବୁଢ଼ିଆଣୀ କିମ୍ବା ଅନିଷ୍ଟକାରୀ ଜୀବଙ୍କ ଦାଉରୁ ଛତୁ ବ୍ୟାଗ୍କୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । ପିମ୍ପି ପିଣ୍ଡୁଳାର ଆର୍ଦ୍ରତା ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିଦିନ ଦୁଇ/ତିନି ଥର ପାଣି ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

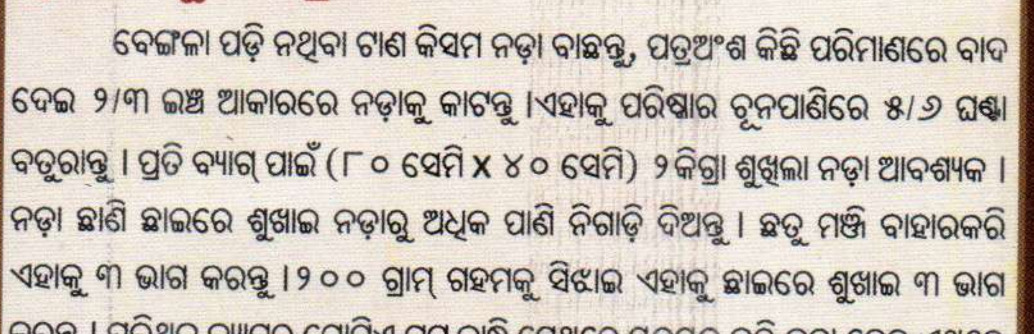

ଛତୁଚାଷ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିବେଶ:

ଉପାଦାନ	ପରିମାଣ	ଉପାଦାନ	ପରିମାଣ
ଉତ୍ତାପ	୨୦-୩୦° ସେ	ନଡ଼ାର ଜଳୀୟ ଅଂଶ	୬୫%
ଆଲୋକ	୨୦୦ ଲକ୍ସ	ନଡ଼ାର ଅମ୍ଳତା	୫.୫-୬.୫
ବାୟୁର ଆର୍ଦ୍ରତା	୮୦-୮୫%	ଅମ୍ଳଜାନ	ଫୁଟିବା ସମୟରେ

ଛତୁ ଚାଷ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ:

ସାମଗ୍ରୀ	ପରିମାଣ (୧ଟି ବ୍ୟାଗ୍)
୧. ନଡ଼ା	୨-୩ ବିଡ଼ା/ ୨ କି.ଗ୍ରା.
୨. ଛତୁ ମଞ୍ଜି	ଏକ ବୋତଲ/ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍
୩. ଗହମ	୨୦୦ ଗ୍ରାମ
୪. ବ୍ୟାଗ୍‌ର ଆକାର	୮୦ ସେମି x ୪୦ ସେମି
୫. ଯନ୍ତ୍ରପାତି	ସ୍ପ୍ରେୟାର ଓ ନଡ଼ାକଟା ଯନ୍ତ୍ର

ଛତୁଚାଷରେ ସମସ୍ତ ଦିଗ ପ୍ରତି ଯତ୍ନ ସହିତ ନଡ଼ାକୁ ବିଶୋଧନ କରିବା ଜରୁରୀ । ଛତୁ ଅମଳ ପରେ ନଡ଼ା ପିଣ୍ଡୁଳାଟିକୁ ଫୋପାଡ଼ି ନଦେଇ ଗୋଖାଦ୍ୟ, କମ୍ପୋଷ୍ଟ (ଜିଆଖତ), ଛାଦିକରଣ କିମ୍ବା ଜାଳେଣୀ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରିବ । ପ୍ରତି ଅମଳ ସମୟରେ ସକାଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ପିଣ୍ଡୁଳାରେ ପାଣି ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରତ୍ୟେକଥର ଛତୁ ଘରକୁ ବିଶୋଧନ କରାଇ ନେବା ଉଚିତ୍ । ଏଥିପାଇଁ ୧୦୦ ମିଲି ଫରମାଲିନ୍‌କୁ ୨ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ଛତୁ ଘର, ଚଟାଣ ଓ କାନ୍ଥରେ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । କୁଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଭାବେ ବ୍ଲିଚିଂ ପାଉଡର କିମ୍ବା ରାସାୟନିକ କବକନାଶୀ ଦ୍ୱାରା ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ । ବଳକା ଛତୁକୁ ୦.୦୫% ପୋଟାସିୟମ ମେଟାବାଇସଲଫାଇଟ୍ ପାଉଡରରେ ଉପଚାର କରି ଖରାରେ ଶୁଖାଇ କିଛିଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଇତି ରଖାଯାଇ ପାରିବ । ନଚେତ୍ ଆଚାର, ସସ୍, ପାମ୍ପଡ଼, ଲଡ୍ଡୁ, ନୋଡୁଲ୍ସ ଆଦି ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଛତୁ ଚାଷରେ ଆୟବ୍ୟୟର ହିସାବ (୧୦୦ ବ୍ୟାଗ୍ ପାଇଁ)

ଖର୍ଚ୍ଚ	ପରିମାଣ	ଖର୍ଚ୍ଚହାର(ଟଙ୍କା)	ସମୁଦାୟ (ଟଙ୍କା)
ନଡ଼ା	୨୦୦କିଗ୍ରା	୧.୦୦	୨୦୦
ଛତୁମଞ୍ଜି	୧୦୦ଟି ବୋତଲ	୧୫	୧୫୦୦
ଗହମ	୨୫ କିଗ୍ରା	୨୦	୫୦୦
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ			୨୦୦
ସମୁଦାୟ			୨୪୦୦

ଉତ୍ପାଦନ

ବ୍ୟାଗ୍ ପିଛା ୨କିଗ୍ରା x ୧୦୦ଟି ବ୍ୟାଗ୍ = ୨୦୦ କିଗ୍ରା (ଅମଳ)

କିଗ୍ରା ପିଛା ଟ.୬୦.୦୦ x ୨୦୦ କିଗ୍ରା = ୧୨,୦୦୦ଟଙ୍କା

ନିଟ୍ ଲାଭ: ଟ.୧୨,୦୦୦ - ୨୪୦୦ = ୯୬୦୦ (୨ମାସରେ)

ମାସକୁ: ଟ.୯୬୦୦/୨ = ଟ. ୪୮୦୦

Printed at: Ankita Graphics, Bhubaneswar, Cell:9437077337